

PIJLER 4: Evaluatie en monitoring (Fiche 23)

Het beleid wordt structureel en grondig geëvalueerd, zodat we tijdig kunnen vaststellen wat werkt en wat niet werkt. We houden de vinger voortdurend aan de pols en sturen bij waar nodig.

– *Gewenst effect:*

- Een goede kwaliteit van de basisgegevens voor evaluatie en monitoring.
- Via een goede evaluatie van nieuwe beleidsmaatregelen er sneller in slagen om de verkeersveiligheidseffecten van de genomen maatregelen correct in te schatten en hierop gepast te reageren (eventueel negatieve effecten minimaliseren of ombuigen en positieve effecten versterken), en waar mogelijk zicht krijgen op effecten op andere terreinen (van duurzame mobiliteit) (bv. op doorstroming, leefbaarheid,...).
- Een goede monitoring van de maatregelen van het Vlaamse verkeersveiligheidsplan en de evolutie richting de te behalen geformuleerde doelstellingen.

– *Acties:*

- Zorg dragen voor en toezien op een goede kwaliteit(scontrole) van basisgegevens (vb. intensiteitsgegevens, infrastructuurgegevens, gedragsgegevens, enz.) en het up-to-date houden van deze gegevens, zodat ze zo bruikbaar mogelijk zijn voor onderzoeks-, evaluatie- en monitoringdoeleinden.

Specifiek zorg dragen voor een goede kwaliteit van de ongevallenregistratie en ontsluiting, met bijkomend aandacht voor:

- Toevoegen van betrouwbare en voldoende gedetailleerde locatiegegevens aan de ongevallendata via geolokalisatie;
 - Toevoegen van manoeuvreendiagrammen en/of van de grafische informatie uit de ongevals schets aan de ongevallendatabank;
 - Koppelen van ongevalleninformatie en ziekenhuisgegevens, in relatie tot nieuwe inzichten;
 - Eventuele nieuwe mogelijkheden en/of opportuniteiten (cfr. fotogrammetrie, inzet drones,...).
- Mogelijkheden exploreren tot linking databronnen en datamining met het oog op leggen van verbanden tussen verschillende databronnen.
 - Structurele uitvoering ongevalanalyses.

- Uitvoeren van structurele analyses vóór, tijdens en na de invoering van geselecteerde en belangrijke (nieuwe) beleidsmaatregelen en vervolgens evalueren welk gevolg hieraan gegeven dient te worden, zowel bij positieve als bij minder positieve evaluaties.

Evaluatie kan zich op verschillende niveaus situeren:

- heraanleg van een gevaarlijk kruispunt (puntniveau),
- evaluatie van de verkeersveiligheid op een welbepaalde weg (segmentniveau),
- verbetering van de verkeersveiligheidssituatie in een welbepaalde gemeente (lokaal niveau),
- de aanleg van een bovenlokaal fietsroutenetwerk (bovenlokaal-provinciaal-regionaal niveau),
- maatregelen (bv. infrastructuurprogramma's, handhaving, wetgeving, brede sensibiliseringscampagnes) op gewestelijk of nationaal niveau,
- tot maatregelen die reglementair geregeld of aangestuurd worden vanuit Europa (zoals nieuwe voertuigtechnologie)(Europees niveau).

en kan verschillende vorm aannemen (van benchmark tot uitgebreid onderzoek met voor- en nameting).

Hierbij zal aandacht besteed worden aan evaluatie van de inhoud, maar ook naar het proces, wat relevant kan zijn naar toekomstig beleid.

- Opzetten van een goede monitoringtool voor de maatregelen in het Vlaamse verkeersveiligheidsplan, met maximaal gebruik van bestaande gegevens en voldoende oog voor correcte interpretatie van de betreffende indicatoren.
- Meer structurele uitwerking kosten-batenanalyses van belangrijke maatregelen.

– *Kritische succesfactoren:*

- Beschikbaarheid over actuele en accurate basisdata voor evaluatie en monitoring.
- Beleidscultuur die monitoring en evaluatie als een integraal onderdeel van het beleidsproces ziet.
- Eenduidige aansturing van de initiatieven i.v.m. evaluatie en monitoring.
- Goede communicatie van de evaluatieresultaten.

- Bepaalde indicatoren worden gewestelijk verzameld, voor andere indicatoren is afstemming en samenwerking nodig met andere partijen (BIVV, politie, ...).

– *Ondersteunende maatregelen:*

Deze fiche vertoont een duidelijke link met de andere Werkkamers van het Vlaams Huis voor de Verkeersveiligheid. Het zijn immers de betreffende geformuleerde beleidsmaatregelen die op een structurelere manier geëvalueerd moeten worden. Evaluatieresultaten of –methoden van analoge maatregelen uit binnen- en buitenland kunnen als benchmark gebruikt worden.

Het is van belang dat de evaluatieresultaten van beleidsmaatregelen toegelicht worden aan de betreffende Werkkamer(s) waarbinnen deze beleidsmaatregelen kaderen. Dit kan dan als input gebruikt worden om een betreffende maatregel verder uit te rollen of aanpassing of vervanging van de maatregel te voorzien, afhankelijk van de resultaten. Verspreiding naar het ruimere publiek wordt daarnaast ook voorzien.

Om een kwalitatieve monitoring op te kunnen zetten, is input nodig van en samenwerking met diverse partijen (vb. gedrags- en attitudemetingen (BIVV) – ongevallendata (politie), ...). Een goede afstemming is wenselijk.

Uiteraard kan deze fiche niet los gezien worden van de fiche *“Beleidsrelevant onderzoek”*.

– *Monitoring en opvolging:*

Wat betreft de kwaliteit van de ongevallendata kunnen als referentiepunten de realisatie van de betreffende politionele projecten gehanteerd worden en de koppeling/vergelijking met ziekenhuisdata.

Wat betreft het uitvoeren van evaluatiestudies betreffende de beleidsmaatregelen: als indicator kan gebruik gemaakt worden van het aantal uitgevoerde evaluaties, maar relevanter is de beleidsmatige toepassing en doorvertaling, dus ook een zicht houden op het aantal hierop gebaseerde beleidsmatige “bijsturingen en/of doorvertalingen”.

Monitoring en opvolging van de verkeersveiligheidsmaatregelen uit het Vlaams verkeersveiligheidsplan gebeurt via volgende indicatorensets (dit is niet-limitatief en flexibel in functie van nieuwe databronnen of onderzoeksresultaten):

- Procesindicatoren

- Indicatoren op basis van ongevalgegevens
- Indicatoren op basis van handhavingsgegevens
- Indicatoren op basis van infrastructuurgegevens
- Indicatoren op basis van gedragsmetingen
- Indicatoren op basis van attitudemetingen
- Indicatoren op basis van blootstellinggegevens
- ...

met specifieke aandacht voor de belangrijke verkeersveiligheidsthema's (snelheid, ROI alcohol/drugs/medicijnen, gebruik verkeersveiligheids gordel/kinderbeveiligingsmiddel, afleiding, vermoeidheid, dode hoek, niet verlenen van voorrang, niet correcte plaats op de weg, roodlichtnegatie, niet respecteren van de veiligheidsafstand, ...).

– *Verantwoordelijken:*

De afdeling Verkeersveiligheid van het Departement MOW in nauwe samenwerking met de Werkkamer Evaluatie en met input van diverse partijen (AWV, Vlaams Verkeerscentrum, VSV, BIVV, federale en lokale politie, FOD Economie, Justitie, FOD Volksgezondheid, ziekenhuizen, onderzoeksinstituten/kenniscentra, verzekeringsmaatschappijen,...).

– *Impact/bijdrage tot de verkeersveiligheid (inschatting)*

Met evaluatie en monitoring willen we enerzijds de effecten van beleidsmaatregelen opvolgen en anderzijds de evolutie van welbepaalde verkeersveiligheidsindicatoren kunnen opvolgen. Op deze manier krijgen we een zo realistisch mogelijk beeld van de eventuele vooruitgang die we boeken op vlak van verkeersveiligheid. Op deze manier houden we ook een goed zicht op de beleidsprioriteiten en de resultaten van de genomen beleidsmaatregelen.

Wie	Wat	Timing
Afdeling Verkeersveiligheid, AWW, VSV, BIVV, politie, justitie, FOD, verzekeringsmaatschappijen, ziekenhuizen, andere verkeersveiligheidspartners	Goede kwaliteit(scontrole) van basisgegevens (vb. intensiteitsgegevens, infrastructuurgegevens, gedragsgegevens, enz.) en het up-to-date houden van deze gegevens, zodat ze zo bruikbaar mogelijk zijn voor onderzoeks-, evaluatie- en monitoringdoeleinden. Specifiek zorg dragen voor een goede kwaliteit van de ongevallenregistratie en ontsluiting.	permanent
Afdeling Verkeersveiligheid (in samenwerking met andere verkeersveiligheidspartners)	Mogelijkheden exploreren tot linking databronnen en datamining met het oog op leggen van verbanden tussen verschillende databronnen.	Projectmatig, periode 2016-2020
Afdeling Verkeersveiligheid + onderzoekinstellingen/ kenniscentra (i.s.m. met andere Werkkamers afhankelijk van onderwerp)	Uitvoeren van structurele analyses vóór, tijdens en na de invoering van geselecteerde en belangrijke (nieuwe) beleidsmaatregelen en vervolgens evalueren welk gevolg hieraan gegeven dient te worden	doorlopend
Afdeling Verkeersveiligheid (in samenwerking met andere verkeersveiligheidspartners)	Structurele uitvoering ongevalanalyses.	doorlopend
Afdeling Verkeersveiligheid (in samenwerking met andere verkeersveiligheidspartners)	Opzetten van een goede monitoringtool voor de maatregelen in het Vlaamse verkeersveiligheidsplan, met maximaal gebruik van bestaande gegevens en voldoende oog voor correcte interpretatie van de betreffende indicatoren.	2016-2017 (daarna up-to-date houden en onderhoud)
Afdeling Verkeersveiligheid	Meer structurele uitwerking kosten-batenanalyses van belangrijke maatregelen.	2017-2018